

**HIGIENSKA PRIPOROČILA
ZA PREPREČEVANJE ŠIRJENJA OKUŽBE
S SARS-CoV-2 V VRTCIH
V OBDOBJU POSTOPNEGA SPROŠČANJA UKREPOV**

18. marec 2022

Osnovno vodilo je, da prihajajo v vrtec samo zdravi otroci oz. zaposleni. Osnova za preprečevanje okužb je poznavanje načina prenosa in preprečevanja le-tega z doslednim izvajanjem ukrepov ter ustrezna prostorska in organizacijska prilagoditev. V ta namen smo pripravili Higijenska priporočila za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 v vrtcih.

Priporočila za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 podajamo v dveh osnovnih sklopih:

1. Priporočila za ravnanje osebja in otrok;
2. Priporočila za prostorsko in organizacijsko ureditev v objektu vrtca.

Pomemben ukrep je cepljenje.

UVOD 3

OSEBJE IN OTROCI 3

Vsi, ki sodelujejo v vrtcu, morajo dobro poznati ukrepe za preprečevanje širjenja SARS-CoV-2 in jih udeležati v praksi.

Potrebno je upoštevanje:

<i>SPLOŠNA NAVODILA ZA PREPREČEVANJE OKUŽBE</i>	4
<i>SPREMLJANJE ZDRAVSTVENEGA STANJA</i>	4
<i>PRIPOROČILA ZA ZAPOSLENE</i>	4
<i>OSEBNA VAROVALNA OPREMA</i>	5

PROSTORSKI POGOJI IN ORGANIZACIJA DELA V VRTCU 6

Vse, kar naj bi za preprečevanje širjenja SARS-CoV-2 izvajalo osebje in otroci, je možno le ob ustreznih prostorskih pogojih in primerno prilagojeni organizaciji. Priporočila za prostorske pogoje in organizacijo dela so natančneje razdelana glede na potek dela in vrste aktivnosti.

<i>UKREPI</i>	6
<i>MOŽNOST IZVAJANJA UKREPOV V VRTCU</i>	7
<i>PRIHOD V VRTEC in ODHOD IZ VRTCA</i>	8
<i>OBLIKOVANJE VZGOJNIH SKUPIN</i>	8
<i>UVAJANJE OTROK V VRTEC</i>	8
<i>BIVANJE V IGRALNICI</i>	8
<i>IGRANJE NA PROSTEM</i>	9
<i>IGRALA</i>	9
<i>IGRE Z VODO</i>	9
<i>FIZIČNI STIKI</i>	9
<i>IGRAČE IN DUDE</i>	10
<i>KUHINJA IN PREHRANA</i>	10
<i>PREVIJANJE</i>	11
<i>SANITARNI PROSTORI</i>	11
<i>ČIŠČENJE IN ZRAČENJE PROSTOROV</i>	11

UVOD

Pojav SARS-CoV-2 pomeni dodatno tveganje v življenju in potrebo po spremembi obnašanja ter prilagoditvah. V vrtcih je, zaradi manjših sposobnosti majhnih otrok za razumevanje situacije in ustrezno obnašanje, izvajanje nekaterih ukrepov oteženo ali onemogočeno. Ukrepe izvajamo v obsegu, kolikor je to možno in izvedljivo zaradi narave dela in sposobnosti dojemanja otrok.

Najpomembnejši ukrep za nadzor okužbe je, da bolni ostanejo doma. Higiena kihanja in kašlja ter vzdrževanje primerne medosebne razdalje sta ključnega pomena za omejevanje širjenja virusa in drugih mikroorganizmov s kapljicami po zraku, medtem ko je higiena rok in zlasti izogibanje dotikanju obraza z nečistimi rokami pomembna za preprečevanje posrednega stika z mikroorganizmi. Pri bivanju v zaprtih prostorih je za zmanjševanje možnosti okužbe zelo pomembno redno in učinkovito zračenje. K zmanjševanju širjenja okužbe prispeva tudi pravilno nošenje mask.

Kljub izvajanju vseh ukrepov se lahko pojavijo primeri covid-19 in druge okužbe. Če se izvajajo navedeni ukrepi za preprečevanje okužb, bodo možnosti za širjenje okužb manjše. Popolne varnosti ni. **Potrebno se je zavedati, da manj izvajanja ukrepov pomeni manjšo varnost.**

Priporočamo, da se ohranja redne, vsakodnevne tako imenovane »minute za zdravje«, kjer se otroke (starosti primerno) izobražuje o pravilnem izvajanju ukrepov.

Osnova za uspešno preprečevanje okužb je poznavanje načina prenosa in preprečevanja le-tega z doslednim izvajanjem ukrepov ter ustrezna prostorska in organizacijska prilagoditev.

Priporočila za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 zato podajamo v dveh osnovnih sklopih:

1. Priporočila za ravnanje osebja in otrok;
2. Priporočila za prostorsko in organizacijsko ureditev v objektu vrtca.

Priporočila se bodo spreminjala skladno z epidemiološko sliko in novimi spoznanji o širjenju okužbe s SARS-CoV-2 in o bolezni covid-19.

OSEBJE IN OTROCI

V Sloveniji so bili v februarju v številnih dejavnostih odpravljeni nekateri ukrepi za omejevanje prenosa in širjenja virusa SARS-CoV-2.

Ker je virus SARS-CoV-2 še vedno med nami, je zelo pomembno, da še vedno upoštevamo higienska in ostala priporočila za preprečevanje prenosa in širjenja virusa. Enako velja tudi za vrtce.

Vsi, ki sodelujejo v vrtcu, morajo dobro poznati ukrepe za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2 in jih udeležati v praksi.

Priporočamo upoštevanje:

- Splošnih navodil za preprečevanje okužb
- Priporočil glede spremljanja zdravstvenega stanja
- Priporočil za zaposlene
- Priporočil glede uporabe osebne varovalne opreme

SPLOŠNA NAVODILA ZA PREPREČEVANJE OKUŽBE

Vsi, ki sodelujejo v vrtcu, naj dobro poznajo ukrepe za preprečevanje širjenja SARS-CoV-2 in jih udeležajo v praksi. Navodila za preprečevanje okužbe s povzročiteljem covid-19 so dosegljiva na spletni strani:

<https://www.nijz.si/sl/samozascitno-vedenje-v-obdobju-ko-je-med-nami-se-vedno-prisoten-virus-sars-cov-2>.

SPREMLJANJE ZDRAVSTVENEGA STANJA

Vrtec naj obiskujejo le zdravi otroci in vzgojitelji (brez enega ali več naštetih simptomov oz. znakov, kot so: povišana telesna temperatura, zamašen nos/nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, težko dihanje, glavobol, bolečine v mišicah, driska, slabost/bruhanje, sprememba vonja in/ali okusa, neobičajna utrujenost, vnetje očesnih veznic tako v blagi kot v težji obliki).

Tudi zaposleni v vrtcu naj spremljajo svoje zdravstveno stanje in v primeru, da kdo izmed njih zboli z zgoraj navedenimi znaki/simptomi, naj ostane doma in omeji stike z drugimi ljudmi. Za nadaljnja navodila naj kontaktira izbranega osebnega ali dežurnega zdravnika.

PRIPOROČILA ZA ZAPOSLENE

Kolikor se le da vzdržujte potrebno razdaljo (1,5–2 metra) do kolegov in otrok iz vzgojnih skupin, s katerimi ne sodelujete; tudi v prostorih za zaposlene.

Izvajajte vse potrebne higienske ukrepe. V ta namen je potrebno namestiti razkužila na več mestih v vrtcu, vendar tako, da ne bodo dostopna otrokom.

Čim bolj omejite fizične sestanke in odmore, kjer se zbere več ljudi. Če je mogoče, namesto fizičnih srečanj s kolegi uporabite telefon ali komunikacijo preko računalnika.

Priporočamo, da zaposleni med srečevanjem vzdržujete priporočeno medosebno razdaljo in izvajate vse ukrepe za preprečevanje okužbe.

Izogibajte se pozdravov z dotikanjem.

Pri delu po možnosti ne nosite nakita na rokah.

Morebitne skupne tablične računalnike, računalnike/tipkovnice večkrat razkužite.

Bodite posebno pozorni na higieno v kuhinji.

Če zaposleni delajo v več vrtcih, morajo poznati in izvajati specifične lokalne postopke za preprečevanje širjenja okužbe v vsakem vrtcu. Če se le da, naj bo delo organizirano tako, da te osebe ne delajo v različnih vrtcih na isti dan.

Posebne službe (npr. logoped in druge) naj se držijo osnovnih rutin preprečevanja prenosa okužb v skladu s trenutnimi priporočili. Kadar je mogoče, uporabite telefon ali komunikacijo preko računalnika.

OSEBNA VAROVALNA OPREMA

Zaposlenim priporočamo uporabo mask in ostalih zaščitnih sredstev v skladu s priporočili specialista medicine dela in veljavnimi odloki ter priporočili.

Uporaba rokavic za enkratno uporabo je potrebna pri menjavi pleničk.

Pri čiščenju in razkuževanju je potrebna uporaba zaščitnih rokavic za večkratno uporabo. Uporablja se običajno pralno delovno oblačilo za osebje v vrtcu.

Navodila za pravilno namestitvev in odstranitev maske so dosegljiva na povezavi:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/maske2_ lektorirano.pdf

Natančnejša navodila za posamezna delovna mesta poda pooblaščen specialist medicine dela, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih. Spletna stran medicine dela je dostopna na naslednji povezavi: <https://www.anticovid.zmdps.si/>

PROSTORSKI POGOJI IN ORGANIZACIJA DELA V VRTCU

Vse, kar naj bi za preprečevanje širjenja SARS-CoV-2 izvajalo osebje in otroci, je možno le ob ustreznih prostorskih pogojih in primerno prilagojeni organizaciji. Priporočila za prostorske pogoje in organizacijo dela so natančneje razdelana glede na potek dela in vrste aktivnosti.

UKREPI

Ker se zavedamo, da zaradi razvojnih zakonitosti in specifičnosti dela z otroki vzgojitelji in otroci ne morejo izvajati vseh možnih ukrepov, smo jih (po vzgledu drugih držav) skušali prilagoditi ali dodati druge ukrepe oziroma prilagoditve, ki preprečujejo okužbo in so izvedljivi v vrtcu.

Odločamo se za številne koristi, ki jih prinašajo vrtci otrokom in zaposlenim staršem, vendar pa gre pri bivanju otrok v vrtcu tudi za večje tveganje za prenos bolezni. Da bi kar najbolj zmanjšali to tveganje, priporočamo izvajanje ukrepov, za katere so se v vrtcih odločale tudi druge države.

Za zaščito tako osebja kot otrok pred okužbo s SARS-CoV-2 je potrebno, da **v vrtec prihajajo le zdravi otroci in osebje**, potrebno je tudi izvajanje higienskih in ostalih ukrepov:

- Redno in temeljito umivanje rok z milom in vodo.

V primeru, da voda in milo nista dostopna, si roke razkužimo z namenskim razkužilom za roke. Vsebnost alkohola v razkužilu za roke naj bo 60- do 80-%. Razkužilo za roke je namenjeno samo zunanji uporabi. Za otroke svetujemo predvsem umivanje rok, uporabo razkužil pa samo v izrednih primerih. Sredstva za čiščenje/razkuževanje površin niso namenjena čiščenju/razkuževanju kože.

Umivanje ali razkuževanje rok je potrebno npr. pred jedjo, po jedi, po prihodu iz stranišča, ali pred in po menjavi plenice, po prihodu iz sprehoda oz. igranja zunaj, po prijemanju kljuk itd.

- Ne dotikajmo se obraza (oči, nosu in ust) z nečistimi/neumitimi rokami.
- Upoštevajmo pravilno higieno kihanja in kašlja (preden zakašljamo/kihnamo, si pokrijemo usta in nos s papirnatim robčkom ali zakašljamo/kihnamo v zgornji del rokava). Papirnat robček po vsaki uporabi odvržemo med odpadke in si nato umijemo roke z milom ter vodo.
- Pravilno uporabljajmo masko v skladu s priporočili in veljavnimi odloki.
- Zaprte prostore pred prihodom otrok in po njihovem odhodu ter večkrat dnevno temeljito prezračimo (npr. na stežaj odprta okna) oz. v skladu z načrtom prezračevanja.
- Čim bolj upoštevajmo zadostno medosebno razdaljo, vsaj 1,5 oz. 2 metra (sede 1,5 metra, v gibanju, čakanju v vrsti kjer je težje vzdrževati stalno razdaljo, 2 metra).
- V vrtec naj vstopajo samo otroci in zaposleni, starši, ki naj upoštevajo vse potrebne ukrepe, ostali le po potrebi in naj upoštevajo vse potrebne ukrepe (nošenje maske, higiena rok, kašlja ...).
- Morebitne govorilne ure in pridobivanje informacij naj starši, če se le da, opravijo po telefonu ali preko računalniške povezave.
- Tudi pri vseh sestankih prednostno priporočamo organizacijo sestankov preko računalniške povezave.
- Priporočamo čim manj zbiranja v večjih skupinah, na celotnem območju vrtca.

MOŽNOST IZVAJANJA UKREPOV V VRTCU

Za preprečevanje okužbe so na voljo številni ukrepi. Temeljijo na spoznanjih o povzročitelju in bolezni, ki se spreminjajo. Zaenkrat je na podlagi dosedanjih spoznanj priporočljivo izvajanje zgoraj naštetih ukrepov.

Manj izvajanja ukrepov pomeni manjšo varnost.

Tabela: Ukrepi in možnost izvajanja ukrepov v vrtcu

UKREP	Zaposleni - vzgojitelji/ce	Zaposleni - drugi	Otroci	Dodatni možni ukrepi
Bolni ne prihajamo v vrtec ali na delo	+	+	+	
Umivanje rok	+	+	+	Vzgojiteljica pomaga otrokom ali jih usmerja
Razkuževanje rok	+	+	-	
Ne dotikajmo se obraza (oči, nosu in ust) z nečistimi/neumitimi rokami	+	+	-	omejena uporaba zunanjih igral, ne igrajo se z igračami, ki se jih ne da čistiti, osebje ne nosi nakita
Pravilna higiena kašlja in kihanja	+	+	+/-	
Upoštevanje zadostne medosebne razdalje, vsaj 1,5 do 2 metra (večja razdalja, pomeni večjo varnost)	-	+	-	Manjše stalne vzgojne skupine Otrok in vzgojiteljice, odrasli se izogibajo dotikanju npr. ob pozdravu, načrtovanje prihoda in odhoda otrok, da zmanjšamo gnečo, čim več bivanja zunaj
Zaprte prostore večkrat dnevno temeljito prezračimo.	+	+	+	
Prostore je potrebno redno čistiti in razkuževati	+	+	+	
Uporaba maske	+/-*	+	-	Manjše stalne vzgojne skupine otrok in vzgojiteljice, ostali nosijo maske, bližini se izogibajo tudi preko stikov preko računalnika ...**

* v skladu s priporočili in veljavnimi odloki

** Ostali dodatni ukrepi so naštetih spodaj

PRIHOD V VRTEC in ODHOD IZ VRTCA

Smiselno je ohraniti časovno in prostorsko načrtovanje prisotnosti in dejavnosti otrok v vrtcu in časa prevzema ter odhoda otrok iz vrtca, da se izognete zastojem v garderobi.

Podrobnosti naj opredeli vrtec v hišnem redu.

Starši naj čim bolj spoštujejo vzdrževanje potrebne razdalje do vzgojiteljice, drugih otrok in staršev, če prihajajo hkrati.

V vrtec naj vstopajo, če je nujno, z masko in si ob vstopu razkužijo roke.

Pri večjih otrocih svetujemo ohranitev talnih oznak za potrebno medosebno razdaljo.

Večji otroci po možnosti prihajajo v vrtec tako, da se v garderobi sami preobujejo, slečejo vrhnje oblačilo in si umijejo roke z milom in vodo.

Priporočamo, da si predšolski otroci ne razkužujejo rok, ampak jih umivajo z vodo in milom.

Zaradi intenzivnejšega zračenja naj imajo otroci s seboj dodatna oblačila. Druga rezervna oblačila naj otrok prinese s seboj kot običajno. S seboj naj ima tudi plastično vrečko, v katero lahko damo umazana in morda mokra oblačila za pranje doma.

OBLIKOVANJE VZGOJNIH SKUPIN

Za otroke v vrtcu, kjer je težko doseči vzdrževanje primerne razdalje za preprečevanje prenosa okužbe, je pomemben ukrep za zmanjševanje tveganja oblikovanje majhnih stalnih vzgojnih skupin istih otrok in zaposlenih, ki se ne mešajo z drugimi skupinami (mehurček). **Manjša kot je skupina otrok, manjše kot je število oseb na površino igralnice, večja kot je razdalja med otroci, manjša je možnost prenosa virusa.**

Oblikovanje mehurčkov je še zlasti smiselno takrat, ko ni mogoče zagotavljati vseh ostalih preventivnih ukrepov. Tak primer so otroci v predšolski vzgoji in učenci zlasti prve triade v osnovni šoli, od katerih ne moremo pričakovati, da bi vzdrževali priporočeno medosebno razdaljo in splošne higienske ukrepe.

Priporočamo, da se zagotovi možnost sledenja, kateri otroci so bili skupaj na posamezni dan.

UVAJANJE OTROK V VRTEC

Ob uvajanju otrok v vrtec so starši lahko prisotni. Osnovni pogoj je, da so starši in otroci zdravi. Uvajanje naj predhodno dogovorijo z vrtcem. Dosledno naj izvajajo vse ukrepe za preprečevanje prenosa virusa SARS-CoV-2 in upoštevajo veljavne odloke. Starši naj kolikor se le da v vrtcu vzdržujejo priporočeno medosebno razdaljo ter čim bolj ostajajo na enem mestu in po možnosti nimajo stikov z drugimi otroki. Po odhodu staršev svetujemo še dodatno zračenje prostora in čiščenje/razkuževanje.

BIVANJE V IGRALNICI

Vzgojna skupina naj po možnosti nima stikov z drugimi vzgojnimi skupinami: z otroki, starši ali vzgojitelji iz drugih vzgojnih skupin in drugim osebjem. Izogibati se je treba vstopanju drugih oseb (npr. zaradi čiščenja, popraviljanja in dostave hrane v prostor), dokler so otroci v prostoru.

Otroški ležalniki naj bodo razporejeni na največji možni razdalji. Priporočamo razdaljo 1,5–2m (razdalja od ust do ust). Vsak otrok naj uporablja vedno isti ležalnik.

Priporočamo, da zaposleni med srečevanjem vzdržujejo priporočeno medosebno razdaljo in izvajajo vse ukrepe za preprečevanje okužbe.

IGRANJE NA PROSTEM

Da bi se izognili tesnemu stiku med skupinami, če je mogoče, priporočamo izbiranje večjih prostorov in čim več dejavnosti na prostem. Idealno je, če ima igralnica izhod na prosto.

Če se le da, podaljšajte čas, ki ga otroci preživljajo zunaj. Pri tem v toplem delu leta priporočamo izbiro ur, ko moč sonca ni največja. Svetujemo tudi, da poskrbite za ustrezno zaščito pred soncem.

IGRALA

Priporočamo, da se otroška igrala na vrtčevskih igriščih zlasti pri manjših otrocih uporablja le, če gre za igrala, ki so namenjena zgolj uporabi vrtca in do njih ne dostopajo zunanji uporabniki. Priporočamo, da se na koncu dneva po potrebi očisti/razkuži površine, ki se jih otroci najbolj pogosto dotikajo.

Priporočamo, da se peskovnik na koncu igre po možnosti prelopata in pusti odkrit do zaprtja vrtca, da se, če je pesek moker, posuši. V kolikor ostaja peskovnik odkrit tudi čez noč, je potrebno pred njegovo ponovno uporabo z vizualnim pregledom preveriti, ali so v peskovnik po zadnji uporabi zašli tujki in jih, če so prisotni, tudi odstraniti in po potrebi še drugače ukrepati.

Priporočljivo je, da strokovni delavec ves čas spremlja igro otrok v peskovniku, jih opozarja, da ne bi med igro dajali peska, predmetov ali rok v usta oziroma se dotikali obraza in oči ter da poskrbi, da si po igri v peskovniku vsi otroci temeljito umijejo roke.

Svetujemo, da zaposleni v vrtcu vsako jutro pregledajo igrišče, pregledajo peskovnike in preverijo morebitne poškodbe na igralih in jih po potrebi izločijo iz uporabe.

IGRE Z VODO

V zvezi z izvajanjem vodnih aktivnosti v vrtcu oz. iger z vodo (škropljenje, polivanje z vodo iz kanglic, pretakanje vode, čofotanje v majhnih napihljivih bazenčkih ...), kar je zelo aktualno poleti, velja enako kot za ostale igre. Za sedaj ni dokazov, da bi se virus SARS-CoV-2 prenašal preko pitne vode.

Poleg tega pri organizaciji aktivnosti v oz. z vodo vrtcem svetujemo, da uporabljate vodo iz vodovoda s poznano ustrežno kakovostjo in da uporabite čiste igrače oz. igrala (kanglice, vedra, napihljive bazenčke), ki jih po zaključku igre temeljito očistite in posušite.

Seveda je ob tem potrebno, glede na sposobnost otrok, upoštevati tudi vsa ostala navedena priporočila za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 (skrb za umivanje rok, čim manj dotikanja obraza med aktivnostmi itd.) ter poskrbeti tudi za varnost otrok - tako glede zaščite pred škodljivim delovanjem sončnega UV sevanja kot zaradi nevarnosti utopitve.

FIZIČNI STIKI

Potrebe po bližini in varnosti pri otrocih ne smemo prezreti, saj nekateri otroci čutijo posebno potrebo po bližini. Zaposleni naj si npr. pred in po tolaženju ali crkljanju otrok umijejo roke.

IGRAČE IN DUDE

Otroci naj načeloma ne prinašajo igrač in knjig od doma. »Nujne igrače« (»ninice«, dude) in podobno je treba (če se le da) shraniti za posameznega otroka za čas med spanjem.

Svetujemo, da skupnih igrač ne delite med vzgojnimi skupinami, dokler igrač ne očistite. Uporabljajo naj samo pralne igrače in ne igrač, ki jih ne moremo oprati oz. očistiti.

Igrače peremo v skladu z navodili proizvajalca, če je mogoče, pri najvišji temperaturi in jih dobro posušimo.

V smislu preprečevanja okužbe s SARS-CoV-2 in drugih okužb priporočamo, da otroci ne uporabljajo plišastih igrač.

Pri načrtovanju didaktične opreme je treba dati prednost gladki opremi oz. trdim površinam, ki jih je enostavno oprati z detergentom in vodo. Priporočamo, da se čim manj uporablja materiale, kot so kinetični pesek, glina, koruza, riž itd. in vse igrače, ki jih ni mogoče oprati z detergentom ter posušiti. Redno čiščenje igrač je še posebej pomembno za starostne skupine otrok, ki dajejo predmete v usta.

KUHINJA IN PREHRANA

Delo v kuhinji

- osebje naj bo seznanjeno s posebnim delovnim režimom, planom čiščenja za površine in prostore v obdobju epidemije covid-19;
- ravnanje z živili mora potekati skladno z sistemom HACCP;
- pravilno nošenje ustrezne maske skladno s priporočili MDPŠ in veljavnimi odloki*;
- delovna oblačila je potrebno zamenjati vsak dan in prati pri temperaturi vsaj 60 °C;
- redno umivanje rok;
- redno čiščenje površin in pultov;
- ohranjanje medosebne razdalje vsaj 1,5–2 metra (glede na prostorske možnosti);
- osebje v kuhinji naj se, če je to le mogoče, razdeli v dve skupini/izmeni, ki naj se med seboj ne križata.

Preden jed/živilo zapusti kuhinjo, ga kuharsko osebje pred morebitno kontaminacijo zaščiti s folijo/pokrovom/pokrovko. obroki naj bodo dostavljeni v igralnico tako, da je čim manj stika z osebjem izven skupine.

Otroci naj dobijo hrano pripravljeno tako, da jim je potrebno čim manj pomagati. Pred hranjenjem in po njem naj si osebje in otroci umijejo roke. Vzgojiteljica si mora, preden pomaga drugemu otroku pri hranjenju, umiti ali razkužiti roke. Ker ne more vzdrževati medosebne razdalje, naj se po možnosti izogiba položaju, kjer sta oba obraza v isti višini.

Po vsakem zaključenem delavniku osebje v kuhinji poskrbi, da se vse delovne površine, pribor in orodje očisti/razkuži.

V primeru razdelilne kuhinje na podružnicah je potrebno dnevno čiščenje/razkuževanje transportnih posod, sicer veljajo enaki pogoji kot zgoraj.

**Natančnejša navodila za posamezna delovna mesta poda pooblaščen specialist medicine dela, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih. Spletna stran medicine dela je dostopna na naslednji povezavi: <https://www.anticovid.zmdps.si/>*

PREVIJANJE

Previjanje poteka, kakor običajno: v treh fazah postopka menjave plenice: priprava, menjava in čiščenje. Menjava plenice poteka z rokavicami za enkratno uporabo. Pomembno je tudi upoštevati, da si mora oseba, ki menja plenico, roke umiti oziroma razkužiti trikrat: preden začne, po menjavi plenice in po čiščenju/dezinfekciji previjalne mize.

Pogosto so potrebna rezervna oblačila za otroka. Umazana oblačila odložimo v plastično vrečo, ki jo tesno zavežemo in namestimo nekam, kjer se je otroci ne morejo dotikati, ter jo izročimo staršem.

Svetujemo čiščenje in razkuževanje vseh površin, ki so bile stiku z izločki otroka. Takrat osebje nosi rokavice za enkratno uporabo. Po odstranjevanju rokavic si razkužimo roke.

SANITARNI PROSTORI

Priporočamo čim manj mešanja otrok iz različnih skupin v sanitarnih prostorih.

Vsi sanitarni prostori morajo biti povsod opremljeni z dovolj mila in papirnatih brisač.

ČIŠČENJE IN ZRAČENJE PROSTOROV

Prostore čistimo/razkužujemo skladno z načrtom čiščenja oz. v skladu s potrebami (npr. ob pojavu drugih nalezljivih bolezni). Priporočamo da večkrat dnevno očistite/razkužite površine, ki se jih otroci pogosto dotikajo (npr. mize, stoli s trdimi nasloni, kljuke, ročaji, stranišča, umivalniki), po možnosti vsaj dvakrat. Več o načinu izvedbe je dostopno na: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-ciscenje-in-razkuzevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-katerih-se-je-zadrzeval>

Slabo prezračeni prostori in veliko ljudi v zaprtem prostoru pomeni veliko tveganje za prenos virusa. Pogostejša menjava zraka v prostoru pomeni, da je tveganje za vdih delcev z virusi iz zraka in okužbo manjše. Pogoji za učinkovito prezračevanje je, da je menjava zraka dovolj pogosta in smer toka zraka pri prezračevanju taka, da ne pride do prenosa mikroorganizmov med osebami.

Priporočila za prezračevanje za posamezno ustanovo se razlikujejo glede na tip zračenja (mehansko, naravno ali hibridno) in glede na različne parametre, ki jih je potrebno upoštevati (različno velikost oken, prostornino in število oseb v prostoru, različno količino izločenih virusov, razliko v temperaturi notranjega in zunanega zraka ...).

Priporočamo, da vsaka ustanova pripravi lasten načrt prezračevanja s pomočjo strokovnjakov tehnične stroke.

Načrt prezračevanja naj zajema vse prostore v ustanovi. V načrtu naj bo za vsak posamezen prostor predviden način prezračevanja, čas, pogostost, trajanje, odgovorna oseba, v primeru mehanskega prezračevanja tudi vzdrževanje naprav.

Pri naravnem prezračevanju naj se vse prostore vsak dan pred odpiranjem vrtca temeljito prezračijo. Zračenje naj poteka najmanj pol ure pred prihodom in pol ure po odhodu otrok, ter čim pogosteje tekom dneva oziroma skladno z načrtom prezračevanja. Še boljše je, če je seveda možno, da se igralnice in ostali prostori zračijo ves čas. S tem v zvezi svetujemo, da ima otrok v vrtcu dodatno toplejše oblačilo.

Navodila za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja covid-19 so dosegljiva na: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-prezracevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>

Priporočila za prezračevanje zaprtih prostorov za preprečevanje širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 so dosegljiva na:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/priporocila_za_prezracevanje.pdf